

Månadsnytt

Årgång 28 – Nr 5 – Augusti 2012

Sveriges Pensionärsförbund – Seniororganisationen i tiden
Karlskogaföreningen

Diamanten Koh-i-noor har en spännande historia som sträcker sig från 1300-talets Indien till 1900-talets England. Lördagen den 15 september får vi lära oss om ädelstenar på Träffen. Läs på sidan 3 och 9.

**Hur smakade
maten?**

Läs på sidan 4 om
Matprojektet

**Kloka ord från
Margareta
Karlsson**

Läs på sidan 10

**Vad gör man
på ett
Stickkafé?**

Läs på sista sidan

**Några nyheter i detta nummer:
Alla resor, utflykter och andra aktiviteter finns
samlade på mittuppslaget (sidan 8–9)**

Almanackan

(Sparas till nästa nummer av Månadsnytt)

Manusstopp för nästa nummer av Månadsnytt tisdagen den 18 september.

Distribution fredagen den 28 september.

Lördag 8 september

Chokladsalongen i Askersund. Se notis!

Måndag 10 september kl. 14.00

Träffen. Stickkafé (ingår i SPF-veckan).

Tisdag 11 september kl. 14.00

Månadsmöte. Missionskyrkans samlingsal.

Rune Blidh sjunger och berättar. Se notis!

Anmälan till exp. tel. 302 40 senast måndag 10 sept. kl. 11.30.

Onsdag 12 september kl. 15.00

Träffen. Svampinformation (ingår i SPF-veckan).

Torsdag 13 september kl. 14.00

Träffen. Kafferepet.

Lördag 15 september kl. 10.00-12.00

Träffen. Allan Hede berättar om ädelstenar.

Se notis! (ingår i SPF-veckan)

Tisdag 18 september kl. 14.00

Vetgiriga Veteraner. Missionskyrkans Samlingsal. **Barbro Nordenhäll** – att arbeta som läkare på Grönland del 2. Se notis! Anmälan till exp. tel. 302 40 senast måndag 17 sept. kl. 11.30.

Måndag 24 september kl. 14.00

Träffen. Stickkafé.

Torsdag 27 september kl. 14.00

Träffen. Kafferepet.

Vuxenskolan har flyttat till nya lokaler

på **Vinäsvägen 8** mitt emot Statoil, snett nedanför restaurang Pärltuppen.
Tel 500 80.

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna

Marie Entermalm, Nyttorp 301, Degerfors
Sven-Olof Eriksson, Näckrosvägen 15
Harald Fredriksson, Groddvägen 43
Mats Holmqvist, Gymnastgatan 5
Agneta Karlsson, Sjöåsvägen 16
Anita Karlsson, Mårbackavägen 13 C
Christer Karlsson, Lupinvägen 7
Agneta o Tom Lehnberg, Bladvägen 42 A
Viola Lindblad, Spjutvägen 13
Conny Sjöstrand, Skrågatan 4
Kristina Sundqvist, Bastugatan 18 D
Birgitta Sundström, Bergsmansgatan 56 C
Ann-Christin o Bernt Söderstedt,
Västra Boängsvägen 44

Månadsmöte

Tisdagen den 11 september kl. 14.00
i Missionskyrkans samlingsal

Program:

Rune Blidh sjunger och berättar

Trubaduren och diktaren Rune Blidh från Kristinehamn besöker oss för tredje gången.

Före kaffet presenterar han sitt Beatlesprogram. Efter kaffeservering uppträder han med egna visor och egna texter. Vi avslutar med lotterier.

Anmälan till exp tel 30240 senast dagen före.

Välkommen till en underhållande eftermiddag.
Kjell Selander

Ansvarig utgivare:
Redaktionskommitté:
Annonser:
Kansli och expedition:

Föreningens ordförande:
Föreningens sekreterare:
Föreningens kassör:
Föreningens hemsida:
Föreningens PlusGiro:
Föreningens Bankgiro:
Tryckning:

Kajsa Werner, tel 072-277 99 39. E-post: kajsa.werner@folkbildning.net
Birgitta Hede, Roland Ekelund och Majken Lasson. E-post: m-nytt@spfkarskoga.se
Marie-Louise Naucler, tel 545 84. E-post: naucler@surfpost.se
SPF, Solbringan 80, Loviselundsvägen 73, 691 83 Karlskoga. Tel 302 40.
E-post: spfkarskoga@telia.com Öppen vardagar kl. 10-12.
Kajsa Werner, tel 072-277 99 39. E-post: kajsa.werner@folkbildning.net
Per Aspeli, tel 537 81. E-post: per.aspeli@hotmail.com
Leila Raudsaar, tel 181 01. E-post: leila@raudsaar.com
www.spfkarskoga.se E-post: christer@lasson.st
94 41 25-4
5715-5640
Karlskoga Grafiska, tel 300 53. E-post: grafiska@telia.com

Ordföranden har ordet

Kära SPF-medlemmar, välkomna till en aktiv och händelserik höst! Och eftersom högsommaren stannade kvar till slutet av augusti, klaga inte!

Det som senast hänt är att alla funktionärer inbjudits till den traditionella funktionärsträffen den 28 augusti på Karlskoga Folkhögskola. De bjöds på lunch, musikunderhållning och information från styrelsen. Vi avslutade med debatt, ordet var fritt fram till 16.15, då vi avslutade dagen.

Nästa evenemang är SPF-veckan, vecka 37. Veckan har som syfte att sprida kunskap om SPF och visa vilka frågor förbundet driver och vilka aktiviteter föreningarna erbjuder. Veckan är också ett lämpligt tillfälle att rekrytera nya medlemmar. Den startar måndagen den 10 september i Karlskoga med öppet hus i stickkaféet 14.00 - 16.00 för alla intresserade. Där tar ledaren Gun Dedic emot. Lokal: Träffen, Hotellgatan 10 (Se skylt!).

Det kommer också att finnas andra öppna aktiviteter, som man kan delta i under vecka 37. Se bl.a. annons i lokalpressen fredag den 7 september.

Den 15 september berättar Allan Hede på Träffen om ädelstenar, deras ursprung och attraktion. Vi får veta hur de bildas och var de förekommer, och likaså hur de ser ut som mineral och som slipade stenar. Ta gärna med egna stenar till föredraget. Kl. 10.00 startar vi med kaffe och utställning, föredrag 11-12. Alla intresserade är välkomna, även icke medlemmar!

Kajsa Werner

Vetgiriga veteraner

Tisdagen den 18 september kl. 14.00
i Missionskyrkans samlingsal.

Program:

Barbro Nordenhäll – att arbeta som läkare i nordligaste Grönland, del 2.

Barbro återkommer med en andra del och berättar vidare om sina äventyr och upplevelser på Grönland sommaren 2011.

Ett spännande föredrag även för dig som inte deltog vid Barbros första besök.

Efter föredraget kaffe och samvaro. Anmälan till exp tel 302 40 senast dagen före.

Välkomna!

Kjell Selander

Rapport från "ÖPPET HUS" i bowlinghallen.

Jag lämnar här en rapport om bowlingen "ÖPPET HUS" som skedde tisdagen 8/5.

Det var mycket trevligt att få ihop en grupp som ville prova på att bowla. I denna grupp fanns ett par som aldrig varit inne i en bowlinghall. Jag tyckte det var glädjande att se dem bowla. Riktigt bra också. En herre som inte spelat på 25 år hade takterna kvar och han var nöjd med resultatet. Alla var ju där för att lära sig bowla.

Jag vill tacka de personer som hjälpte till med informationen, bland annat paret Hermine och Harry Söderberg samt Jan Käller. Dessutom fanns det "proffs" i lokalen som draghjälp, bland annat Stig Hermansson, Bengt Hagman och Marika Igelström.

Jag vill också meddela att Bowlinghallen gärna ställer upp i höst med ett nytt "ÖPPET HUS" med förhoppning att det blir ännu flera som vill prova på bowling. Om detta återkommer vi i Månadsnytt i september. Hjälp oss att informera vänner och bekanta. Den som vågar den vinner!

Anita och Jan-Erik Andersson tillsammans med artikelförfattaren.

Text: Bertil Dunby (kontaktperson)

Foto: Harry Söderberg

Matprovning i Karlskoga

Matprojektet som drivs av SPF-distriktet i samarbete med länets kommuner beskrevs i vårt referat från distriktsstämman i föregående nr 4 av Månadsnytt.

I slutet av april var det dags för provning av matlådorna i Karlskoga inom ramen för detta projekt. Deltagare var 8 personer ur SPF Karlskogas styrelse tillsammans med projektledaren Ulf Grell från SPF-distriktet. En representant för lokaltidningarna var också inbjuden till denna matprovning.

Efter en kort inledning av kommunens representant Annika Lilja samt distriktets projektledare Ulf Grell fick varje deltagare en matlåda med dagens lunch, som ingick i standardmatsedeln. En tryckt matsedel för två veckor delades ut till deltagarna. Maten lagas dagen innan den levereras (undantag för lördag/söndag då den lagas två dagar före leverans). Matlådan levereras kylskåpskall och ska läggas upp på en tallrik och värmas i mikro-ugn eller vanlig ugn.

Curt Konradson, Agneta Wästbjörk, Jan-Olof Forsling och Kajsa Werner äter och antecknar.

Maten avåts sedan av provningsdeltagarna och individuella omdömen gavs. Detta skedde genom en markering på en skala från ”Mycket undermålig” till ”Mycket bra” för de olika kriterierna. Listan på dessa kriterier upptog följande delar: Utseende, Temperatur, Doft, Smak, Konsistens och Mängd. Plats fanns också för egna kommentarer.

Projektledaren hade med sig eget kaffe. Han höll ett avslutande kort anförande och tackade för deltagande i matprovningen. Till sist läste han den dikt av Pelle Näver, som också presenterades på distriktets årsstämma. Den publiceras här intill.

Text och bild: Roland Ekelund

Dikten (som tyvärr inte fick plats i aprilnumret) är skriven av Pelle Näver och handlar visserligen om snus, men den kan symbolisera alla de tillfällen då man kör över folks önskingar och behov.

Ultimatum

*På ålderdomshemmet
de manliga hjonen
var styva i korken
och buttra i tonen,
och mumlandet steg till
ett hotande brus:
”Vi måste från dato
ha dubbelt mä snus!”*

*Den strongaste gubben
blev utsedd i flocken,
tog kryckan i näven
och sträckte på rocken
och ansade skägget
med omsorg rätt stor
och klev inom dörren
till Hemmets kontor . . .*

*”Guda’ ”, muttra’ gubben,
”jo dä gäller snuset,
si jämt en få’ snåla
säj fram här i huset;
dä räcker ju knappt te
e’ mungiperann,
än mindre te fylla
e’ ihåli’ tann!”*

*Å vell int kamreren
förstora ransonen,
så lägger vi allvar
å han’ling i tonen,
å sen få’ han setta
å glo mä sett pill
å skaffa sej gubba’
var hundan han vill!”*

Allan Edwall rakt in i hjärtat

Så kallade trubaduren och spelmannen Hasse Lind från Stockholm sitt framträdande på maj månads Vetgiriga Veteraner. Publiken i en så gott som fullsatt lokal fick lyssna på visor och poetiska kommentarer som roade alla.

Hasse Lind.

Trubadurens entré spelande munspel satte genast publiken i stämning. Efter den inledande presentationen följde sedan många visor men också historier både om skådespelaren, kompositören och sångaren (och mycket annat) Allan Edwall men även lite grand om Hasse Lind själv. Hasse trakterade förutom munspel även dragspel, fiol och gitarr. Innan han blev trubadur var han folkskollärare och från den tiden fick vi höra några lustifikation. Till exempel hur han tiggde till sig fem gamla orglar som egentligen skulle kastas. Hasse tyckte emellertid att "farsan" skulle få använda dem till att bygga om dem till en fungerande orgel i stället. Det blev nu inget med det, så orglarna fick ändå till slut eldas upp.

När man såg och hörde framträdandet tyckte man sig se och höra Allan Edwall själv, sjungande

sina underfundiga och ibland burliska visor. Där fanns visan Mor dansar - en långsam hambo som Edwall skrev till sin mor, Vaggvisa - på fiol, Möss och människor - för ovanlighetens skull en visa med lite elak text och Visst är det bättre men int' är det bra. Vi fick också höra en fräckis i visform av Allan Edwall - eller "rysare" som Hasse kallade den.

Åtminstone författaren av detta referat var inte medveten om att Allan Edwall under sin långa teaterkarriär även hade gjort text och musik till så många visor - enligt Hasse Lind ett 50-tal.

Med några avslutande ord berättade Kjell Selander om sitt eget möte med Allan Edwall. Han råkade i Stockholm springa ihop med Edwall, så att denne "satte sig på rumpan". Under Kjells ursäkter och frågor hur det gick, sa Edwall på sitt oefterhärmliga sätt: "Min gode man, känn ingen ånger - jag lever än". En perfekt avslutning på ett underhållande program!

Text och bild: Roland Ekelund

Konsertföreningens höstprogram 2012

- **Lördag 29/9 kl. 16.00 i Musikpalatset**
Blues Four Five For Six
Pär Ojebo med gästerna Alena Zaharieva, Hans Bergman, Torbjörn Rapp, Olla Ojebo & Bo Carlen
- **Söndag 7/10 kl. 15.00 på Alfred Nobels Björkborn**
Kammarmusik på Alfred Nobels Björkborn
2012 års Jenny Lind stipendiater.
Josefine Andersson, sopran och Nigar Dadachewa, piano
- **Söndag 14/10 kl. 17.00 i Musikpalatset**
Musikpalatsets dag
Alla Musikpalatsets sju kulturföreningar bjuder på underhållning
- **Lördag 20/10 kl. 15.00 i Bregårdsskolans aula**
Musikupplevelser från Datorspelens värld
Symfoniorkester möter musik från datorspelens värld.
Orkesterna består av Karlskoga SymfoniOrkester, Karlskoga kulturskolas, Paradorkester, Ungdomsymfonietan Karlskoga/Degerfors och Kristnehagens stråkorkester
- **Söndag 18/11 kl. 16.00 i Musikpalatset**
Swing Sling Brass
Swing Sling Brass är en brassgrupp som gör stor succé runt om i Europa
- **Söndag 9/12 kl. 17.00 i Bregårdsskolans aula**
Let there be Light
En julkonsert med Gospel-förtecken.
Karlskoga SymfoniOrkester i skön förening med Karlskoga Gospelkör och sångsolisten Pelle Ankerberg
- **Söndag 23/12 kl. 14.00 på Björkborns herrgård**
Herrgårdsjul Kammarmusik på Alfred Nobels Björkborn
- **Söndag 13/1 kl. 18.00 i Bregårdsskolans aula**
Trettondagskonsert med Wernmland Opera orkester och solister

KARLSKOGA
KONSERTFÖRENING

Välkommen till Karlskogas största Wellness Center!

Vi erbjuder det mesta inom friskvård, träning, rehab och kostrådgivning såsom Easyline, Styrketräningsgrupper, Personlig Träning, Kostrådgivning, Massage, Indoor Walking mm. Vill du ha hjälp med kostrådgivning, boka Dig på ett kostnadsfritt informationsmöte hos oss. Ring eller besök vår reception.

Mot uppvisande av denna annons bjuder vi på **10% rabatt** på massage under september 2012. Endast 1 erbjudande/kund.

Centrumleden 21 A
Kulanhuset
Telefon 339 00

Välkommen!

Köp dina träningskläder och skor på

Skolgärdesvägen 4 E

10% rabatt på valfria träningskläder och tränings skor vid uppvisande av annonsen.

Gäller ordinarie priser och kan ej kombineras med andra erbjudanden, tom 30/9 2012.

**Klassisk massage
Medicinsk fotvård**

AnneMaries massage o fotvård

Kyrkogårdsgatan 38
691 33
Karlskoga

Tel: 0586-504 60
Mobil nr: 070-413 60 65

Vårträff för 80+-medlemmarna

80+träffen hölls den 23 maj. Tore Kjäll bjöd på ett trevligt och underhållande program om Evert Taube med både kända och mera sällan framförda visor.

Att känna igen vistexter ger en inre tillfredsställelse och lockar ofta fram lusten att sjunga med. Så skedde även denna våreftermiddag. Kaffestunden ger en positiv social samvaro.

Träffen avslutades med 80-åringens aftonbön av Pehr Logander.

*Jag tycks uppnå 80 år men mycket jag ej sett
så Gud låt mig få leva kvar tills jag blir 81.*

*Det finns en massa saker jag går och tänker på
och därför vill jag jobba tills jag blir 82.*

*Ännu finns det många platser jag vill bese
så låt mig då få stanna kvar tills jag blir 83.*

*Det finns en hel del saker jag måste själv bestyra
därför jag ber på bara knän få fylla 84.*

*Jag har en trogen hustru vi har ett vackert hem
och därför vill jag verka tills jag blir 85.*

*Jag har så mycket gjort att jag nästan förskräcks
och därför vill jag leva tills jag blir 86.*

*En del av mina vänner är i din himmel nu
men själv jag väntar gärna tills jag blir 87.*

*Jag tycker allt är roligt och kan i näven spotta
så därför vill jag hänga med tills jag blir 88.*

*Jag har alltid drömt få vara på karneval i Rio
så låt mig få en sportlig chans att fylla 89.*

*Men – när en gång jag 90 fyllt så börjar jag nog
undra
Kan möjligen en chans jag få att också fylla 100.*

Britt-Marie Danielsson

Sommarutflykt 4 juli

När sommaren kommer tar alla SPF-aktiviteter slut. Kan man inte ordna något för dem som har svårt att ta sig ut? Detta var en fråga som hade ställts till styrelsen och vi ville tillgodose detta önskemål. Undertecknade fick uppdraget. En blänkare i Månadsnytt och fem personer anmälde sig.

Vi hade turen att få ett härligt sommarväder, strålende sol, inte en regndroppe, varmt och skönt. Färden ställdes norrut och på en vacker rastplats blev det kaffepaus med hembakat bröd. Lars hade gjort noggranna förberedelser och våra gäster hade inget att invända mot hans planering.

I Filipstad besökte vi Wasabröd med brödmuseum och fabriksförsäljning. Därefter blev det en promenad i centrum med vackra gamla hus och statyer av Nils Ferlin och Gunde Johansson. Färden fortsatte en liten bit norrut med en avstickare till Utpostens café, en härlig plats med milsviid utsikt.

Stående: Gunnel Jepsson, Jan-Olof Forsling och Lars Hörman. Sittande: Ingrid Jansson, Sara Breij, Marianne Magnusson och Nils Ferlin. Foto: Ulla Forsling.

Lunchen intog vi på Oxbrogårdens Gästgiveri i Persberg. Nästa anhalt blev Långbans gruvby, en välbevarad industrimiljö med gruvfält, hytta och mineralutställning. Det var här John och Nils Ericsson föddes och växte upp. På väg hemåt tog vi en kaffepaus vid Bjurbäckens slussar.

Det blev en heldagsutflykt. Mycket hann vi se och uppleva tillsammans och vi gjorde det i ett lugnt och behagligt tempo denna fantastiska sommar dag.

Lars Hörman och Jan-Olof Forsling

SPF har bildat en aktivitets- och resegrupp

På sidan 8 och 9 presenteras vad gruppen har planerat för den närmaste tiden.
(Om inget annat anges ska anmälan göras till expeditionen, tel 302 40)

Chokladsalongen i Askersund

Lördag 8 september

Avresa från Karlskoga busstation kl. 08.30.
Efter besöket i Askersund lunchbuffé på
Rosendals festgård. Pris: 320 kronor (buss,
chokladsalongen samt lunch).

Den gemensamma nämnaren är choklad,
trevligt umgänge och njutning.

**Anmälan direkt till Lars Hörman, tel.
535 21 senast söndag 2 september.** (Vid
färre än 30 anmälda måste besöket ställas in.)

I oktober

kan du ta med några vänner och boka plats på:

En show med musik och komik av Peter Flack

Välj mellan 2 datum: onsdag 3/10 och onsdag
10/10 kl. 14.30.

Pris 450 kr/person. I priset ingår buss t/r, entré
och kaffe + smörgås.

Bussen går kl 13.00 från Karlskoga Busstation.
Anmälan direkt till Jacobssons Busstrafik, tel 0586-
410 90.

Säffleoperan

"Annie get your gun"

Söndag 14 oktober kl 15

Pris: 680:-

"Annie get your gun" är en operett/musikal i
två akter med sångtexter av Irving Berlin.

I priset ingår: Bussresa, lunchbuffé på Säffle
stadshotell samt teaterbiljett.

En torsdag i oktober

kl 15–17 blir det

Seniordans på Solbringen

Musik: Lennart Erlandsson

Datum meddelas i septembernumret
av Månadsnytt.

**Till alla
SPF-medlemmar!**

**Kom med dina önskemål
om korta och långa resor
och utflykter!**

**Då är det mycket lättare
att ordna något som
många uppskattar.**

Julmarknadsresa till Ekenäs slott

Torsdag 15 november

Pris 480 kr

Vi besöker först Cloetta Chokladfabrik. Sedan åker vi till gamla Linköping för lunch på Vårds-
huset. Vi får också lite egen tid i gamla Linköping.
Därefter åker vi till julmässan på Ekenäs slott.

I priset ingår bussresa, lunch med dryck och kaffe, busskaffe samt entré på julmässan.

I november

behöver vi pigga upp oss med

Vinprovning

Den här gången blir det vita viner.

Dag och tid meddelas senare.

I oktober eller november

kan det också bli en

Utflykt till Gullspång

och Frans G. Bengtssons minnesbibliotek.

Frans G. Bengtsson bodde i många år på Rib-
bingsfors herrgård som ligger i Gullspångs kom-
mun.

Julmarknad i Stockholm

Tisdag 11 december

Med besök på Skansens och Gamla stans jul-
marknader. Mer information senare i höst.

Ett förslag för december:
Amadeus på Örebro teater

Chess

på svenska

Göteborgsoperan

23 februari 2013

Pris 1260 kronor

Storyn i korthet: Ett TV-sänt schackmästerskap
blir en match där allt står på spel. När allt är över,
är ingen av deltagarna densamma som före sista
draget.

I priset ingår: Buss från Karlskoga, tvårätters-
lunch med dryck och kaffe, parkettbiljett till före-
ställningen.

SPF-veckan

Vecka 37

Då har vi en hel del aktiviteter som också
kommer att annonseras i dagspressen.

Måndag 10 september Öppet hus i stickkaféet

Kl 14–16 för alla intresserade. Där tar
ledaren Gun Dedic emot. Lokal: Träffen,
Hotellgatan 10 (Se skylt!).

Det kommer också att
finnas andra öppna ak-
tiviteter, som man kan
delta i under vecka 37.
Se bl.a. annons i lokal-
pressen fredag den 7 sep-
tember.

Onsdag 12 september Svampinformation

på Träffen kl 15

Uno Millberg kommer att hjälpa oss art-
bestämma våra svampar.

OBS! Han har ingen
svamp med sig. Den får
besökarna själva stå för.

**Plocka därför egen
svamp** på tisdag eller
onsdag förmiddag och ta
med

Lördag 15 september Ädelstenar

Allan Hede berättar på Träffen om ädel-
stenar, deras ursprung och attraktion.

Vi får veta hur ädelstenarna har bildats
och var de förekommer, och likaså hur de
ser ut som mineral och slipade stenar.

Ta gärna med egna stenar till föredraget.

Kl. 10.00 startar vi med kaffe och utställ-
ning, föredraget är kl 11-12.

Alla intresserade är välkomna, även icke
medlemmar!

Vem lyssnar på de äldre i Karlskoga?

Jag möter ofta äldre personer, som oroar sig för framtiden och många har anhöriga inom äldreomsorgen, vilka också känner oro. Vården fungerar väldigt bra på de flesta av våra boenden, men vad gör vi när det inte fungerar? Påfallande ofta handlar det om bemötandefrågor. Orsaken till dåligt bemötande anses bero på stress i arbetet. Detta kan jag aldrig acceptera. Ett dåligt bemötande skall ingen behöva uppleva. Det är viktigt att tänka på att vårdtagare är i ett beroendeförhållande och i underläge gentemot vårdgivaren.

Vågar vi då ta upp eventuella missförhållanden? Självklart skall dessa påtalas. Blir det ingen förbättring måste vårdboendets ansvarige chef informeras. Socialstyrelsen har dessutom inspektörer i Örebro, som har till uppgift att tillvarata de äldres intressen. Dit kan man ringa om problem uppstår. Det är av stor vikt att Karlskoga kommun upplyser om denna möjlighet på kommunens hemsida samt att telefonnummer finns i telefonkatalogen under kommuninformation.

Den senaste tiden har problematiken angående Intraphone diskuterats. Detta system har införts i Karlskoga och innebär att vårdpersonalen vid hembesök skall använda vårdtagarens telefon för att anmäla ankomst, namn, insatser samt när de lämnar vårdtagaren. Pågår då ett annat samtal i en anknytningstelefon avbryts detta. Orsaken till införandet av Intraphone sägs vara ett kvalitetssäkringssystem. Informationen till de anhöriga har varit mycket knapphändig och utan dialog.

Det är av stor vikt att Socialförvaltningen tar

sitt ansvar och för en dialog med vårdtagarna. Uppföljning av hur det nya systemet fungerar är naturligtvis helt nödvändig. Just nu har det bara skapat oro och stress hos de berörda.

Idag ifrågasätts i olika medier om politiker för de äldres talan. Trots att de äldre över 65år snart är 20 % av Sveriges befolkning, så finns det endast ett litet antal 65+, inom kommun- och landstingspolitiken. I Riksdagen finns efter valet 2010 endast åtta personer över 65 år, mindre än tre procent. Hur dessa åtta personer ska kunna påverka äldrefrågorna är obegripligt. Nu invänder säkert någon att alla politiker har ansvar för att tänka på alla grupper i samhället. Jag har svårt att tro på detta. Ingen vill tänka på ålderdomen. Den tycks så oändligt långt borta. Vi kan tydligt se detta när de rådgivande pensionärsråden i kommuner och landsting tas bort på löpande band. Tydligt är de äldres åsikter inget värda. Det är bara att hoppas att politikerna i Karlskoga behåller rådet.

Till sist, varför envisas ledande politiker och tjänstemän inom Socialförvaltningen att kalla sina vårdtagare för brukare? Ordet för tankarna till några som tär på resurserna. Varför inte vårdtagare eller bara gäster? Att bli kallad brukare vittnar om en kall och opersonlig människosyn.

Vi kanske borde bli revolterande åldringar på hemmet liksom i boken, "Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann". Förutsättningen är förstås att vi har några krafter kvar. I annat fall kanske det är bäst att vi förbereder oss på att vi får vårda varandra.

Margareta Karlsson

**Allt under
ett tak!**

Öppet alla
dagar 8-21

Telefon 676 70

Fria ord

Månadsnyttts läsare är välkomna med bidrag till spalten Fria ord. Du får gärna använda signatur i tidningen men som alltid gäller att redaktionen måste få namn och adress.

Tack till Bertil Edling

Jag har med stort intresse läst Bertil Edlings små kulturhistoriska artiklar i M-nytt. Om jag förstått hans slutord i den senaste artikeln rätt, (hoppas jag har fel) ämnar han nu sluta med denna kulturhistoriska gärning, något som jag verkligen beklagar. De artiklarna har utgjort en stor del av den kultur, som vi gamla teknokrater fått i oss på gamla dar. Nu återstår bara att tacka Bertil för de gångna årens kulturproduktion och hoppas att han får någon sorts abstinens och inte kan låta bli att publicera några alster även i framtiden. Tack för nu Bertil!

Bo Karlsson

Redaktionens kommentar:

Bertil kan nog tänka sig att återkomma någon gång emellanåt.

Välkommen till
ett riktigt apotek!

Vi ger dig snabb och personlig
service både vad gäller utlämning
av receptbelagda och receptfria
läkemedel. Välkommen in!

DocMorris
APOTEK

Skolgärdet | Tel: 0586-788 000
Vardagar 10-19, Lördag 10-16, Söndag Stängt

Slut med samlevnad mellan generationer?

Drygt 40 år har vi bott i ett litet område med några hus och goda grannar. Goda grannar och samlevnad mellan generationerna är guld värt. Jag är en mycket positiv person, som har haft god kontakt med ungdomar i alla åldrar. Nyligen inträffade dock något som jag inte kommer att glömma så lätt.

En familj i åldern 40-50 år flyttade hit i fjol med två tonåringar. Sonen i huset och kamrater började spela fotboll sent på kvällarna, varför jag en natt 00.20 öppnade fönstret och vänligt bad pojkarna att nyttja planen bakom husen, eftersom många äldre behöver nattro. Sonen sa OK och de gick. Kvällen därpå var det fotboll igen och jag undrade varför. En av killarna frågade bl.a. om jag ägde hela området? Jag gick in och låste.

Dagen därpå ringde pojkens mor på vår dörr och jag trodde, att hon ville be om ursäkt men där hade jag helt fel. Hon började direkt i högt tonläge: "Du har haft fräckheten att gå ut på natten och säga till pojkarna att de inte ska spela fotboll på gården eftersom det stör. Det var det fräckaste jag någonsin har hört! Om det inte passar dig att de spelar fotboll på natten, kan du stänga ditt fönster! Jag har jobbat flera år på kommunen och kan bestämmelserna; de har rätt att spela fotboll här hur länge de vill. För övrigt ska jag tala om för dig att *det är slut med er pensionärer här, det är nya tider nu!*" Ett uttalat hot?

Alla försök att förklara, avbröts genast med "jag vill tala till punkt" (för att läxa upp mig, antar jag) men jag stängde dörren! På kvällen spelade de åter fotboll med högre bollar än tidigare och blicken riktad mot vårt hus.

Jag undrar:

- är jag intolerant som bad dem sluta spela fotboll nattetid på innergården där sovrummen ligger och använda fotbollsplanen några få steg bort? Sonen och hans kompisar är ca 15 år.
- vilka signaler ger man som föräldrar till sina barn; att det är fritt fram?
- betyder hänsyn och förståelse för äldre människor ingenting längre? Var finns empatin?

Listan kan göras lång men jag tror att våra läsare ändå förstår.

En pigg pensionär

Rapport från KPR-sammanträdet i maj

I augusti 2011 togs beslut om att Högehus och Geologen läggs ned. Nya vårdplatser skapas nu för de boende. Utbyggnaden på Skrantahöjdsvägen pågår.

Patrik Jonsson presenterade en gedigen konsekvensbeskrivning gällande avskaffande av biståndsbeslut för servicelägenheter. Beskrivningen ligger till grund för politikernas ställningstagande i den kontroversiella frågan.

Erica Gunnarsson informerade om att kommunen är ansluten till kvalitetsregistret "Senior Alert" som ger svensk hälso- och sjukvård en unik möjlighet att följa vårdens resultat och kvalitet. Just nu pågår förbättringsarbete omkring trycksår, undernäring och fall. En individuell riskbeskrivning sker och uppgifterna registreras. Den enskilde har god möjlighet att påverka vad som registreras. En tydlig folder finns i kommunen som belyser "Senior Alert". Kvalitetsarbete sker även kring den palliativa vården.

Anna Lindkvist redovisade två projekt, båda finansierade av stimulansmedel.

Projektmålet för årliga **läkemedelsgenomgångar** har varit att finna arbetsmodeller och rutiner för teamarbetet kring läkemedelsgenomgångar för perso-

ner i särskilt boende och i ordinärt boende. Modellen är implementerad i verksamheten men fortfarande finns problem att lösa i samverkansarbetet mellan primärvården och kommunen. Utvärdering pågår.

Projektet **rehabilitering** har gett positivt resultat för dem som behöver hjälpen. Nära samarbete mellan sjukgymnaster och arbetsterapeuter har ökat enormt. Denna modell är också implementerad i verksamheten.

All personal får utbildning i värdegrundsarbete. I Socialtjänstlagen (Sol.5 kap 4§) står:

Socialtjänstens omsorg om äldre ska inriktas på att äldre personer får leva ett värdigt liv och känna välbefinnande.

Den äldre ska, så långt det är möjligt kunna välja när och hur stöd och hjälp och annan lättåtkomlig service ska ges. (Sol 5 kap 5§)

Utbildningen sker på respektive enhet och enhetscheferna ansvarar.

Även i höst anordnas en äldredag, den 4 oktober. Mer information om programpunkter kommer i pressen.

Britt-Marie Danielsson

Ledamot i Kommunala Pensionärsrådet

Vi finns, om du behöver oss!

Med personligt engagemang präglad av omtanke och valfrihet, hjälper vi dig med allt som rör en stilfull och värdig begravning.

Varmt välkommen!

Värmlandsvägen 2
Karlskoga
Tel: 0586 - 534 10

FONUS
jour dygnet runt • fonus.se

Var finns ditt testamente?

Tyvär försvinner ofta testamenten. Hur blir arvsfördelningen då? Förvarar du det hos oss garanterar vi att det kommer fram.

Vi hjälper dig, för en tryggare vardag.

Värmlandsvägen 2, Karlskoga.
Tel 0586-545 72.

Familjens jurist
www.familjensjurist.se

Pubafton

Vi var 39 personer som hörsammade inbjudan till pubafton.

Det var en gråkall söndagseftermiddag i slutet av april. Men inne på Woody's pub var stämningen varm och livlig. Vi åt god mat och drack öl, varvat med musikgissning. Det var Lars Hörmans barnbarn som spelade och det var svåra frågor. Kjell Selander vann tävlingen med 6 rätt av 10. (Undertecknad klarade bara 4.) Det gällde att kunna allt möjligt, som till exempel amerikanska inbördeskriget, lite latin, björnen Bamses skapare och Georg Riedel.

Det syns att publiken trivs.

Irish Double i full aktion.

Efter mat och musiktävling var det dags för bandet Irish Double. Det var sex spelglada personer, fem herrar från Karlskoga och en dam inlånad från Örebro. Musiken var verkligen irländsk i sin framtoning, ibland enbart musik men oftast även med sång (texthäften fanns). Sångerna var sorgsna, drastiska och även humoristiska. Den sång vi alla kände igen var förstås Molly Malone och där sjöng vi med, fast kanske hellre än bra.

En rekommendation: Läs notiserna och kom med när det ordnas bra aktiviteter till lågt pris!

Text: Birgitta Hede

Foto: Allan Hede

Från artikel i DN 18 april 2012

Jag har träffat så många ledsna äldre män

Behöver män hjälp för att bli positiva efter pensioneringen? Den förre diplomaten och barnboks-författaren Dag Sebastian Ahlander tror det. Därför har han skrivit ”**Handbok för glada gubbar – 109 goda råd för att nå livets höjdpunkt**”.

Nedanstående text kommer från biblioteket:

Handbok för glada gubbar är fylld av kul, oväntade och inspirerande råd för den nyblivne pensionären. Dag Sebastian Ahlander öser ur sin rika erfarenhet för att göra alla nyblivna pensionärs-gubbar bättre rustade för ett liv i frihet.

Kanske någon blir intresserad?

Dag Sebastian Ahlander.

Omväxlande sommar: Bärplockare, OS med en riktig krutgumma, men kanske inte så mycket sol

Ja, så hörs vi igen efter sommaruppehållet. Nå, sommar och sommar? Den har ju varit ganska bedrövlig, åtminstone ur soldyrkarnas synpunkt.

Själv tycker jag att den har varit minst sagt egenomlig – ena dagen riktigt varm med en ofta lite blek sol, andra dagen har jag tagit på mig en älskad varmfodrad jacka, som jag brukar använda under vintermånaderna, det är sannerligen upp- och nervända världen.

Annars har det mesta varit som vanligt: aningslösa utländska bärplockare har dragit till vårt land, hitlurade av skrupelfria, skumma ”agenter” i sitt hemland, som utlovat jätteinkomster. Det är ju tragiskt att flera (t.ex. bulgarer) kommit från EU-länder, där de inte har samma skydd som de som kommer från t.ex. Thailand. Inom EU krävs inga regler, eftersom alla därifrån numera kan röra sig fritt över gränserna. Ja, dom har väl tänkt att det må bära eller brista: några bär blev det inte, bara brustna drömmar!

För övrigt är det tydligen ett riktigt svampår i år (tyvärr bryr sig ju inte bäruppköparna om den sortens delikatesser).

Tidningarna passar på att göra oss konsumenter riktigt avskräckta då det gäller alla sorters läckerheter, häromdagen läste jag att en kantarell egentligen är en massa djur som bildar en köttliknande produkt – låter inte särskilt lockande, blåbär skall vi absolut undvika p.g.a. risken för dvärgbandmask, som sprids av rävar och är mycket farlig för människor. Jag tänker alltid på hur underligt det är att jag har blivit 80++ och överlevt en nog så flitig konsumtion av de här farligheterna hela livet!

I kväll, den 27 juli, skall jag titta på Olympiska spelens invigning i London. Enligt förhandsinformationen skall det bli en betydligt nerbantad tillställning i jämförelse med de mastodontiska föreställningar, som vi minns t.ex. från Peking och Söul. Det tackar vi för. Det vore onekligen ett steg i rätt riktning – många länder dignar idag under svåra ekonomiska bördor, inte minst i Europa, och jag tycker det skulle vara minst sagt dålig stil att ställa till med en pråligt överlastad invigning. Vi får se – återkommer senare - se nedan!

Ja, nu är det över, hela det här enorma spektaklet, men jag har suttit rätt mycket framför TV-n, jag njuter faktiskt av att se friidrott på den här nivå, och visst fick vi se fantastiska prestationer. In-

vigningen var både intressant och småtrevlig. Det var så välgörande att slippa dessa ändlösa massparader av drillade aktörer som bildade de mest egenomliga formationer timma efter timma.

Kvällens clou var naturligtvis när drottning Elisabeth, 86 år, mötte James Bond på Buckingham Palace och ledsagades av honom till en väntande helikopter (trodde vi). Hon var iförd en rosa spetsensemble och publiken (inklusive hennes totalt ovetande familj) bara gapade när dom plötsligt fick se en liten rosafärgad gestalt släppas ut från helikoptern i en fallskärm. Det var naturligtvis en stuntman, men det kunde ju inte publiken veta. Minuter senare gjorde hon entré i den kungliga logen inför folkets jubel. Vilken krutgumma tänkte jag. Det verkliga händelseförloppet uppdragades ju några dagar senare, men roligt var det!

Det är faktiskt skönt att allting nu återgår till den vanliga gamla lunken. Barn och barnbarn återvänder från semesterresor åt olika håll, och alla är friska och nöjda, så även gamla mormor-farmor drar en lättnadens suck. Visserligen följer jag dem på facebook, där de är nog så flitiga med att rapportera sina förehavanden dag för dag, men det blir ju inte riktigt detsamma som att ha dem i sin närhet.

I nästa nummer finns det nog en del att säga om regeringens budget, där förhandsbeskeden nu är att något utrymme för skattesänkningar till pensionärer inte lär få någon plats i år, om nu någon av oss trodde det. Men nästa år, DÅ! Alla tror att det blir valfläsket med stort V inför 2014! Den som lever får se.

Hej från

Ulla

Ur
Gunilla Dahlgrens
Lilla fruntimret & Amor

? Gåttfullt ?

av Birgitta Hede

Nu ska svaren bli kända berg eller bergmassiv, i Sverige eller andra länder. Stavningen stämmer som vanligt inte alltid.

(Nr 4 är inte något stort berg, men ledråden bör väl peka åt ett visst håll?)

1. Motståndshöjden?
2. Där trivs nog vovvarna
3. Den grabben är nog skicklig med dammsugaren
4. Passar bara för en viss person.
Mågen kommer från grannsocknen.
5. Och natrium
6. Kritisera riktigt rejält
7. Styrordning för grann fågel
8. Tog en av vokalerna slut?
9. Den feta höjden
10. Med dem kan man sticka hål
11. Klanglös andra ton

Lämna svaren på SPF:s exp. senast fredag 14 september även om Du inte löst allt. Du kan också skicka mail till: birgitta.hede@bahnhof.se

Vinsten lottas ut bland alla som har 8 rätt eller mer.

Svar och vinnare i nästa nummer.

Svar på gåtor i aprilnumret

1. Informerar om skidutrustning **Stavanger**
2. Det som ligger i ostädade hörn är okokt **Rotterdam**
3. Skyddad plats för hal typ **Aalborg**
4. Dumbom från Uppsala är på vår ort **Istanbul**
5. De högsta korten **Essen**
6. Att skänka bort vasst redskap **Liège**
7. Flitig **Eilat**
8. Har du bara stickat räta maskor? Nej, jag har nog gjort . . . **Avignon**

Några har på nr 4 svarat Mons (en stad i Belgien). Det bör påpekas att jag inte ger någon onödigt information. Vår ort har alltså betydelse och då måste det bli Istanbul.

Vinsten lottades på **Eivor Oscarsson**, Karlskoga, som får hämta 2 st. Trisslotter på SPF exp.

Sir Henry har ju som vi förstår sina rötter i överklassen. Han ryckte in i det militära i ungdomen och kom till kompaniet med sitt pick och pack. I dörren möter han överfältväbeln, varvid han utbrister:

– Hör nu, vaktmästaren, här är mina papper. Skaffa mig en bekväm bostad med fönster åt gården!

Han fick snart lära sig en del om militärlivet:

En dag röt kaptenen ilsket till sir Henry som var alldeles färsk rekryt:

– Ser ni inte vad jag bär för uniform, karl?
– Jo, den du har går väl an, men har du sett den dom har gett mej?

Sir Henrys militärkompis 53:an har inte alltid så lätt för sig och kaptenen undrade:

– Varför har 53:an inte ålytt min befällning att sy i knappen i uniformsrocken? Fattade ni inte vad jag sa?
– Nej, kapten, jag tappade tråden!

Sir Henry var på sin första skjutövning och löjtnanten förklarade:

– När ni skjuter iväg en projektil så faller den ner en bit bort. Det beror på jordens dragningskraft.

Sir Henry ville gärna förstå allt och frågade:

– Men löjtnant, hur går det då när man skjuter över vattnet?
– Det är inte vårt problem. Det lyder under marinen.

Sir Henrys vän furiren fick plötsligt se en grupp soldater marschera på en bro över en strid älv.

– Hallå där! Skrek han med sina lungors fulla kraft. Ni kan inte gå över den där bron, den antas vara sprängd av fienden!
– Det gör ingenting, furir, svarade den soldat som ledde truppen, vi antas ta oss över simmande!

Stickkafé

Varannan måndag eftermiddag är det stickkafé på Träffen. Den 21 maj när jag var på besök var det sista gången för terminen. Denna gång var man bara sex deltagare. När alla är där är tio kvinnor där. Stickkaféet startades av Inga-Stina Ander hösten -08 men när hon flyttade från Karlskoga på våren -09 tog Gun Dedic över och leder nu gruppen. Det heter ju stickkafé men det förekommer också att några virkar och broderar. Först arbetar man en timme, sedan blir det fikapaus när man diskuterar allt mellan himmel och jord och sedan fortsätter man att arbeta ytterligare en timme. När jag var där var det mest småbarnskläder som till-

Gun Dedic ger stickråd.

verkades till barnbarn och barnbarnsbarn. Britta Karlsson stickade en sparkdräkt. Inga Berntsson förser sina barnbarn med strumpor och sockor av olika slag. Gun stickade till sitt nio månader gamla barnbarn. Gudrun Falk var nästan klar med en tröja till en tonåring. Bara Solveig Olsson höll på med ett plagg till sig själv – en tröja som snart var klar.

Anita Sveder berättade att hon på 70-talet åkte på sin första charterresa till Grekland. Där kom hon i kontakt med folket i den grekiska byn speciellt barnen. Barn är ju alltid nyfikna på främmande och på den tiden var det inte så vanligt med utlänningar i deras lilla by.

Nästa år åkte hon dit på nytt och det blev ett kärt återseende. Väl hemma började hon sticka barnkläder som hon tog med sig nästa gång hon for dit. Under årens lopp har det blivit många nya

Solveig Olsson och Gudrun Falk stickar koncentrerat.

tröjor och koftor till barnen. Allt eftersom åren gått har barnen vuxit upp och det har bildats nya generationer barn. För att kunna kommunicera bättre med "sina" barn har hon gått på kurs under fyra terminer och lärt sig grekiska. Nu kan hon göra sig förstådd och prata med sina grekiska vänner. Hon har blivit nästan som en familjemedlem och blivit bjuden på både bröllop och barndop i byn. Man kan förstå att hennes alster uppskattas. Just nu höll hon på att sticka en liten klänning med volanger till en liten prinsessa.

Alla är förstås väldigt duktiga men om det blir något strul med maskor och mönster får Gun hjälpa till. Alla ser fram mot stickträffarna. Man får träffa andra med samma intresse och får kanske höra lite nyheter och framför allt inspireras man varandra. Men man vill gärna ha fler som deltar så om det är några som är intresserade så är de hjärtligt välkomna. Det är bara att dyka upp till hösten när det börjar igen.

På Almanackan i Månadsnytt kan du se vilka tider som gäller.

Text och foto: Majken Lasson

Anita Sveder stickar en volangklänning.